

Vraag nr. 42
van 10 oktober 1996
van de heer JACQUES TIMMERMANS

VZW De Wielewaal Turnhout – Gevolgen programmadecreet

De VZW De Wielewaal, Koninklijke Vereniging voor Vogel- en Natuurstudie, Natuurbehoud en Natuurbeleving, Graatakker 11, 2300 Turnhout, werd gesubsidieerd via het zogenaamde vijfde decreet (opgeheven decreet inzake vormings- en ontwikkelingswerk van 27 juni 1985).

De vereniging was erkend voor 1.250 uren, wat 2,5 personeelsleden plus werkingskosten betekende.

Ten gevolge van de hervorming van het volksontwikkelingswerk werd een nieuwe VZW afgesplitst (Natuur- en Milieueducatie De Wielewaal) die zich enkel met educatie bezighoudt.

Er werd gekozen voor het decreet "instellingen" (decreet houdende subsidieregeling voor instellingen voor volksontwikkelingswerk van 19 april 1995/1 – verenigingen moeten kiezen tussen decreet "instellingen", decreet "diensten voor sociaal-cultureel werk" van 19 april 1995/8 en decreet "verenigingen voor volksontwikkelingswerk" van 19 april 1995/9).

Vanuit de administratie werd geregeld bevestigd dat bedoelde vereniging drie jaar tijd had om zich te conformeren aan de voorschriften van het decreet.

Op 1 april 1996 werd gestart met de educatieve activiteiten. Er wordt verwacht dat op 10 maanden tijd in plaats van 1 jaar, 3.000 uren worden gepresteerd.

Het onlangs goedgekeurde programmadecreet verplicht zelfstandige instellingen echter vóór 30 november 1996 de 3.000 uren te presteren.

Voor De Wielewaal betekent deze budgettaire regeling dat er nog 600 educatieve uren moeten worden gerealiseerd in de periode 19 oktober tot 30 november 1996, bovenop de reeds geplande cursussen, wat onmogelijk op een degelijke en verantwoorde wijze kan gebeuren.

Een vermindering van het huidige personeelsbestand zou problemen veroorzaken voor het verder functioneren van deze vereniging.

Zijn er terzake overgangsmaatregelen onderzocht of uitgewerkt? Zo ja, welke?

Zo neen, komt deze situatie dan niet neer op woordbreuk, waarbij de betrokkenen voor voldongen feiten worden geplaatst?

Antwoord

De VZW "De Wielewaal, Natuurvereniging" heeft bij de inwerkingtreding van de nieuwe decreten inzake het volksontwikkelingswerk, bij brief van 22 mei 1995 geopteerd voor het decreet "verenigingen".

Einde oktober 1995 deelde De Wielewaal aan de administratie mee dat een nieuwe VZW zou worden afgesplitst die zich uitsluitend met volksontwikkelingswerk zou bezighouden. Tevens werd aangekondigd dat de organisatie voortaan haar werking in het kader van het decreet "instellingen" wenste te ontplooien. De VZW Natuur- en Milieueducatie De Wielewaal kreeg met ingang van 1 januari 1996 toegang tot het decreet "instellingen".

Vanaf begin februari 1996 heeft Natuur- en Milieueducatie De Wielewaal sporadisch activiteiten aangekondigd in het kader van het decreet "instellingen", vanaf einde maart gebeurde dit op geregelde basis.

Zoals de overige organisaties beschikte De Wielewaal over een periode van drie jaar (tot einde 1997) om zich te conformeren aan de normen van een van de drie nieuwe decreten inzake het volksontwikkelingswerk. Aangezien de organisatie oorspronkelijk evenwel opteerde voor het decreet "verenigingen" en deze keuze slechts op het einde van het eerste overgangsjaar heeft herroepen, bleven slechts twee jaar over om te voldoen aan de normen van het decreet "instellingen". Tijdens het eerste kwartaal van 1996 werden daarenboven nauwelijks programma's aangekondigd.

Het voorliggende ontwerp van programmadecreet herleidt de overgangsperiode niet tot twee jaar, maar legt wel enkele bijkomende erkenningsvoorwaarden op. Zo kunnen in 1997 geen afzonderlijke organisaties, maar nog enkel samenwerkingsverbanden worden erkend als instelling voor volksontwikkelingswerk, waarbij elk van de samenstellende partners maximaal zoveel uren kan inbrengen als er in 1993 of 1994 werden gesubsidieerd. In 1997 kunnen organisaties, op basis van de in 1993 of 1994 gesubsidieerde uren, ook nog steeds toetreden tot een reeds erkende instelling of een erkend samenwerkingsverband. Beide scenario's leiden niet noodzakelijk tot een vermindering van het huidige personeelsbestand en er is evenmin sprake

van woordbreuk, want de overgangsperiode blijft behouden en nieuwe erkenningen blijven mogelijk.

De reden voor de verstrenging van de erkenningsnormen is tweevoudig : in de geest van de wetgever was het de bedoeling te komen tot een schaalvergroting en meer professionalisering in de sector van de instellingen. De samenwerkingsverbanden boden hiertoe de mogelijkheid. Een samenwerkingsverband van meerdere organisaties betekende niet noodzakelijk grote budgettaire meerkosten. Een aantal organisaties, zoals De Wielewaal, wens(t)en evenwel geen samenwerkingsverband aan te gaan, maar zelfstandig door te groeien tot de erkenningsdrempel van 3.000 uren, waardoor niet alleen tienduizenden bijkomende vormingsuren worden gepresteerd, maar tegelijk een nagenoeg oncontroleerbare kostenexplosie ontstaat. Het voorbeeld van de VZW Natuur en Milieueducatie De Wielewaal illustreert dit duidelijk. Op basis van 3.000 gepresteerde uren zou de organisatie recht hebben op 9 gesubsidieerde personeelsleden, tegenover 2,5 op grond van het vroegere vijfde decreet. Het programmadecreet wenst dus, in het belang van de instellingen zelf en in overeenstemming met de geest van het decreet, een overaanbod van vormingsuren tegen te gaan en tot een kostenbeheersing te komen.

Indien De Wielewaal desondanks toch zelfstandig een erkenning als instelling wenst te verkrijgen, moet de organisatie vóór einde december 1996 bij de administratie een dossier indienen dat beantwoordt aan alle criteria van het decreet.